

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/55/2021
Identifikačné číslo spisu:	5818010302
Dátum vydania rozhodnutia:	07.09.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:5818010302.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martiny Zeleňakovej a JUDr. Dušana Krč-Šeberu, na neverejnom zasadnutí konanom 7. septembra 2022 v Bratislave, v trestnej veci obvineného PhDr. O. I. pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona o dovolaní obvineného PhDr. O. I. podanom prostredníctvom obhajcu JUDr. Miloša Kaščáka proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 12. novembra 2019, sp. zn. 1 To 60/2019, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného PhDr. O. I. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Námestovo (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 13. júna 2019, sp. zn. 6 T 125/2018 (ďalej aj „rozsudok“), uznal obvineného PhDr. O. I. (ďalej aj „obvinený“ alebo „dovolateľ“) za vinného zo spáchania prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe v rozsudku uvedenom. Okresný súd mu za to podľa § 56 ods. 1, ods. 2, § 38 ods. 3, § 36 písm. j) Tr. zák. uložil peňažný trest vo výmere 500 (päťsto) Eur. Pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, mu zároveň podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. stanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 21 (dvadsaťjeden) dní. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2, § 38 ods. 3, § 36 písm. j) Tr. zák. mu uložil aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 2 (dva) roky.

Krajský súd v Žiline (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením z 12. novembra 2019, sp. zn. 1 To 60/2019 (ďalej aj „napadnuté uznesenie/rozhodnutie“), podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného ako nedôvodné zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu podal obvinený PhDr. O. I. prostredníctvom obhajcu JUDr. Miloša Kaščáka dovolanie vo svoj prospech, z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. d) Tr. por., teda že súd rozhodol v nezákonnom zložení, zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu a verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky. Porušenie práva na obhajobu dovolateľ videl v tom, že krajský súd vykonal verejné

zasadnutie v jeho neprítomnosti napriek tomu, že ten svoju neprítomnosť riadne ospravedlnil a trval na svojej účasti na verejnom zasadnutí. Krajský súd dňa 12. novembra 2019 neakceptoval jeho ospravedlnenie neúčasti zo zdravotných dôvodov a v rovnaký deň mu oznámil, že verejné zasadnutie vykoná s poukazom na lekársku správu MUDr. O. C.. Vykonaním verejného zasadnutia bez prítomnosti obvineného došlo k porušeniu ústavne garantovaného práva na prejednanie veci v jeho prítomnosti podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv garantovaných v čl. 6 ods. 1, ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Dôvody krajského súdu uvedené v napadnutom uznesení nie sú podľa názoru dovolateľa správne, pretože súd mal počkať na vyjadrenie znaleckej organizácie. MUDr. O. C. obvineného ponechala na PN ako práceneschopného až do 22. novembra 2019, napriek tomu do telefónu sa vyjadrila, že zdravotný stav mu umožňuje zúčastniť sa verejného zasadnutia, čo stačilo krajskému súdu na takýto nesprávny postup. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Tr. zák. súdu vytkol, že v spise sa nenachádza žiadny záznam o tom, že vec bola do senátu „7 To“ pridelená náhodným výberom, ktorý sa technicky nedá obísť. Systém je nastavený na náhodný výber podľa rozvrhu práce súdu a keď sa vec prideli mimo neho, je to zaznamenané a dohľadateľné a pri kontrole sa dá zistiť akýkoľvek nelegitímny zásah. Obvinený uzavrel, že ak zo spisu nie je zrejmé, akým spôsobom vec napadla do senátu „7 To“, je možné konštatovať, že súd rozhodol v nezákonnom zložení. S poukazom na uvedené skutočnosti navrhol, aby dovolací súd rozhodol, že napadnutým uznesením a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ustanoveniach § 2 ods. 7, § 293 ods. 3, ods. 8 Tr. por. v neprospech dovolateľa, a aby toto rozhodnutie krajského súdu zrušil a prikázal mu vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť.

Dovolanie bolo v zmysle § 376 Tr. por. zaslané na vyjadrenie ostatným stranám konania, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Námestovo (ďalej len „prokurátor“) podaním doručeným okresnému súdu 19. júla 2021, v ktorom uviedol, že odvolací súd postupoval správne, keď zadovážil jednoznačné vyjadrenie ošetrojúceho lekára o zdravotnom stave i odborné vyjadrenie znaleckej organizácie, ktoré obe potvrdili možnosť obvineného zúčastniť sa verejného zasadnutia dňa 12. novembra 2019 bez ohrozenia života, závažného zhoršenia zdravotného stavu alebo nebezpečenstva rozšírenia nákazlivej choroby. Úradné záznamy z 12. novembra 2019 a odborné vyjadrenie z 11. októbra 2019 boli nosným dôvodom pre rozhodnutie krajského súdu o tom, že žiadosť obvineného o odročenie verejného zasadnutia nepreukazuje taký zdravotný stav, ktorý by to neumožňoval. Uvedené zakladalo konštatovanie odvolacieho súdu, že pre vykonanie verejného zasadnutia boli splnené všetky podmienky. S ohľadom na uvedené je podľa názoru prokurátora uznesenie krajského súdu správne a zákonné a preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného podľa § 392 ods. 1 Tr. por. zamietol.

Vyjadrenie prokurátora bolo doručené obvinenému a jeho obhajcovi (I. ÚS 355/2015), títo však možnosť zaujať k nemu stanovisko nevyužili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. h), § 566 ods. 3 Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.), na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Tr. por.), a súčasne spĺňa podmienky podľa § 373 ods. 1, ods. 2, § 371 ods. 4 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por. Najvyšší súd však zistil, že dovolanie je potrebné na neverejnom zasadnutí odmietnuť podľa § 382 písm. c) Tr. por., lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Vo všeobecnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných vád a to za podmienok stanovených Trestným poriadkom, medzi ktoré patrí aj ustanovenie § 371 ods. 4 Tr. por., ktorého úlohou je okrem iného zabezpečiť, aby sa dovolací súd, najmä v niektorých otázkach, nestal v systéme všeobecných súdov

neprípustnou treťou inštanciou. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty.

Podľa § 371 ods. 1 písm. b) Tr. por. dovolanie možno podať, ak súd rozhodol v nezákonnom zložení.

Okolnosť, či vec prejednal a rozhodol súd v zákonnom zložení je podstatnou okolnosťou každého konania, pričom nedostatok v zložení súdu je jeho podstatnou vadou. Nezákonne zloženým súdom sa rozumie súd, ktorý je obsadený v rozpore s ustanoveniami určujúcimi zloženie súdneho orgánu, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť. Nezákonné zloženie súdu môže nastať najmä v prípade, ak rozhodoval samosudca napriek tomu, že mal rozhodovať senát, ak senát rozhodoval v neúplnom zložení, prípadne vec bola rozhodnutá senátom, ktorý neprichádzal do úvahy, alebo ak rozhodoval prísediaci, ktorému uplynulo funkčné obdobie.

Obvinený v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Tr. por. namietal, že okresný súd v jeho veci rozhodoval v nezákonnom zložení, pretože zo spisu nie je zrejmé, akým spôsobom vec napadla do senátu „7 To“.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že vec bola po podaní odvolania predložená krajskému súdu na rozhodnutie o opravnom prostriedku. Napadla mu 22. júla 2019 a dostala spisovú značku 1 To 60/2019. Predkladacia správa na č. l. 206 vypovedá, že dňa 1. augusta 2019 predseda senátu krajského súdu nariadil vykonanie procesných úkonov v odvolacom konaní (najmä nariadenie termínu verejného zasadnutia, upovedomenie strán konania, vyžiadanie aktuálneho záznamu z registra trestov). V súdnom spise sa však nenachádza potvrdenie o pridelení veci ani potvrdenie o lustrácii či iné dokumenty, ktoré by ozrejmili spôsob pridelenia veci konkrétnemu senátu (dovolateľom nesprávne označenému ako „7 To“).

Vzhľadom na uvedené, za účelom objasnenia skutočností dôležitých pre dovolacie konanie, najvyšší súd prípisom z 12. októbra 2021 vyzval krajský súd na vyjadrenie sa k námietkam obvineného vo vzťahu k obsahu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Tr. por. a na zaslanie písomností, ktoré by spôsob pridelenia veci preukazovali. Dovolanie obvineného bolo súčasťou výzvy.

Krajský súd na výzvu reagoval podaním z 18. októbra 2021, v ktorom oznámil, že v zmysle interného rozvrhu práce senátu 1 To pre Krajský súd v Žiline na rok 2019 bola vec pridelená sudkyňi spravodajkyňi JUDr. Monike Liptákovej a predsedom senátu bol JUDr. Pavol Polka. Súčasťou oznámenia bolo potvrdenie o pridelení spisu, potvrdenie o lustrácii a interný rozvrh práce.

Uvedené oznámenie krajského súdu spolu s prílohami bolo zo strany najvyššieho súdu prípisom z 3. novembra 2021 zaslané na vyjadrenie obvinenému a jeho obhajcovi s tým, že v súdom určenej lehote sa k nemu môžu vyjadriť, túto možnosť však až do rozhodnutia dovolacieho súdu nevyužili.

Podľa § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 757/2004 Z. z.“) ak tento zákon neustanovuje inak, veci určené podľa predmetu konania sa v súlade s rozvrhom práce prideľujú jednotlivým senátom alebo samosudcom náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom tak, aby bola vylúčená možnosť ovplyvňovania pridelenia vecí. Súdnym úradníkom sa prideľujú veci podľa rozvrhu práce tak, aby sa zabezpečilo ich rovnomerné zaťaženie a riadny chod súdu.

Z potvrdenia Krajského súdu v Žiline, datovaného 22. júla 2019, ktoré bolo najvyššiemu súdu predložené krajským súdom v rámci dokladovania spôsobu pridelenia vecí, vyplýva, že dňa 22. júla 2019 o 9:54:30 hod. bol krajským súdom prijatý návrh na začatie konania v trestnej veci PhDr. O. I. pre prečin podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., spisová značka 1 To 60/2019, IČS: 5818010302, a vec bola pridelená na rozhodnutie senátu 1 To. Potvrdenie je opatrené podpisom zamestnanca súdu, ktorý podanie prijal.

Potvrdenie o lustrácii potom osvedčuje, že vo veci 1 To 60/2019 bola vykonaná lustrácia s výsledkom „nijaký spis nepredchádza“. Zo záznamu predloženého krajským súdom ako „interný rozvrh práce“ vyplýva, že na podklade dohody predsedov senátu rozhodujúcich v senáte 1 To mali byť v čase od 1. januára 2019 do 31. decembra 2019 pridelené spisy vo všetkých druhoch agendy predsedovi senátu a sudcovi spravodajcovi zároveň podľa koncového čísla spisovej značky zberného spisu tak, že JUDr. Monika Liptáková mala pridelené koncové čísla 0 až 3 s tým, že v prípade pridelenia veci tejto sudkyni ako sudcovi spravodajcovi mal byť predsedom senátu vo veciach s párnym koncovým číslom spisovej značky JUDr. Pavol Polka. Vo veciach s nepárnym koncovým číslom mal byť predsedom senátu JUDr. Vladimír Kurák. Záznam určoval aj pravidlá rozdelenia vecí v prípade ich opakovaného predloženia a tiež pre prípad zastupovania. Záznam je verifikovaný riadiacim predsedom senátu JUDr. Pavlom Polkom.

Vychádzajúc z uvedených skutočností je možné uzavrieť, že vec 1 To 60/2019 bola senátu 1 To na krajskom súde pridelená v súlade so zákonom a s aktuálnym rozvrhom práce. Z predložených dokumentov nie je zrejmé, že by k prideleniu veci došlo inak, než obvyklým spôsobom, teda v súlade s § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z., hoci z predložených potvrdení expressis verbis nevyplyva, že pridelenie bolo realizované náhodným výberom. Vo všeobecnosti platí, že elektronická podateľňa vec prideli náhodným výberom vždy, ak neprichádza do úvahy iný postup, ktorý má spravidla oporu vo výsledku lustrácie.

Pokiaľ ide o meritum námietky obvineného, najvyšší súd nezistil, z akého dôvodu v spisovom materiáli absentovali príslušné potvrdenia o pridelení veci a lustrácii na odvolacom súde, a túto okolnosť nevysvetlil ani samotný odvolací súd. Napriek tomu je možné konštatovať, že tento nedostatok, spôsobený zrejme nesústredenosťou súdu pri žurnalizácii spisu, nemôže sám o sebe viesť k naplneniu uplatneného dovolacieho dôvodu, ak sa dodatočne preukázalo, že k prideleniu veci konkrétnemu senátu (i predsedovi senátu a sudcovi spravodajcovi) na odvolacom súde došlo v súlade so zákonom a s rozvrhom práce. Nemožno teda súhlasiť s tvrdením obvineného prezentovaným v dovolaní, že ak zo spisu nie je zrejmé, akým spôsobom vec senátu napadla, je možné konštatovať, že súd rozhodol v nezákonnom zložení, išlo by totiž o prílišný formalizmus vedúci k posudzovaniu existencie tohto dovolacieho dôvodu ad absurdum. Treba dodať, že v predmetnej veci sa zloženie senátu nezmenilo ani v priebehu konania, teda nenastala okolnosť predpokladaná zákonom ani rozvrhom práce, ktorá by takúto zmenu zakladala a krajský súd rozhodoval v senáte 1 To v rovnakom zložení ako v čase pridelenia veci. Najvyšší súd ešte dopĺňa, že k prideleniu veci konkrétnemu senátu dochádza ihneď po jej predložení, pričom obvinený má kedykoľvek možnosť nielen nahliadnuť do spisu (§ 69 ods. 1 Tr. por.) za účelom kontroly pridelenia veci, ale má právo i na vydanie potvrdenia o prevzatí a pridelení veci, pričom evidencia pridelenia vecí na prejednanie musí zabezpečovať takú možnosť kontroly, aby si každá osoba, ktorá má na veci právny záujem, mohla nazretím do spisu a evidenčných pomôcok preveriť pridelenie veci zákonnému sudcovi (§ 51 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. účinného do 14. októbra 2019). Obvinený v priebehu celého konania na odvolacom súde (vec napadla 22. júla 2019 a rozhodnutie bolo vyhlásené 12. novembra 2019) teda mal zákonnú možnosť informovať sa a zároveň preveriť, akým spôsobom došlo k prideleniu veci a túto skutočnosť namietat'. Napriek tomu tak počas dovolacieho konania neurobil a nedostatok namietal až v dovolacom konaní. Najvyšší súd pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý slúži k náprave tých najzávažnejších nedostatkov a väd, medzi ktoré opomenutie žurnalizácie listín do základného spisu určite nepatrí.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. b) Tr. por. preto nemožno považovať za naplnený.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. d) Tr. por. dovolanie možno podať, ak verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Obvinený vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. namietal zásadné porušenie práva na obhajobu krajským súdom, konkrétne vykonaním verejného zasadnutia v jeho

neprítomnosti napriek tomu, že svoju neprítomnosť riadne ospravedlnil a trval na svojej účasti na verejnom zasadnutí. Obsahovo totožnú námietku uplatnil aj v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Tr. por. V tejto súvislosti najvyšší súd poukazuje na ustálenú judikaturu, podľa ktorej obsahom práva na obhajobu, ktorého prvkom spravodlivého procesu, je aj možnosť vznášať osobne a tiež prostredníctvom obhajcu námietky proti prvostupňovému rozsudku na odvolacom súde. Odňatie tejto možnosti vykonaním verejného zasadnutia bez prítomnosti obvineného, pre ktorý postup neboli splnené zákonné podmienky, napĺňa dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d) Tr. por. Uvedený nezákonný postup v sebe ale zároveň zahŕňa aj zásadné porušenie práva na obhajobu, a preto v takom prípade neprichádza do úvahy záver o naplnení dovolacieho dôvodu aj podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. z dôvodu, že v uvedenej situácii je ustanovenie § 371 ods. 1 písm. d) Tr. por. v pomere špeciality k § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. (R 6/2011). Argumentom opačného významu (argumentum a contrario) potom možno dospieť k záveru, že ak sa nepreukázal dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d) Tr. por., nie je možné konštatovať ani naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., pokiaľ je ich argumentačný obsah totožný.

Najvyšší súd sa teda zamerával na skúmanie okolností, ktoré by mohli znamenať naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Tr. por.:

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že vec krajskému súdu napadla 22. júla 2019 a prvý termín verejného zasadnutia bol predsedom senátu vytýčený na deň 27. augusta 2019. Podaním z 26. augusta 2019, prijatým krajským súdom dňa 27. augusta 2019, obvinený požiadal o ospravedlnenie neúčasti na verejnom zasadnutí a o jeho odročenie zo zdravotných dôvodov, ktoré dokladoval Potvrdením o dočasnej pracovnej neschopnosti z 26. augusta 2019 vystaveným MUDr. T. K. a Potvrdením o zdravotnom stave vystaveným tou istou lekárkou, ktorá potvrdila, že zdravotný stav obvineného neumožňuje zúčastniť sa verejného zasadnutia dňa 27. augusta 2019 bez rizika závažného zhoršenia jeho zdravotného stavu. Zápisnica o verejnom zasadnutí na krajskom súde dňa 27. augusta 2019 svedčí o tom, že verejné zasadnutie bolo z uvedených dôvodov odročené na 24. septembra 2019. Krajský súd následne prípisom z 28. augusta 2019 vyzval MUDr. T. K. na oznámenie, či bude zdravotný stav obvineného umožňovať účasť na verejnom zasadnutí v novom termíne a kedy bude ukončená práceneschopnosť obvineného. MUDr. T. K. na výzvu súdu reagovala podaním doručeným krajskému súdu 6. septembra 2019, v ktorom oznámila, že obvinený je od 5. septembra 2019 práceschopný a jeho zdravotný stav umožňuje zúčastniť sa verejného zasadnutia dňa 24. septembra 2019. Dňa 23. septembra 2019 krajský súd obdržal podanie obvineného, v ktorom opätovne požiadal o ospravedlnenie neúčasti na verejnom zasadnutí a o jeho odročenie zo zdravotných dôvodov, ktoré dokladoval Potvrdením o zdravotnom stave z 23. septembra 2019 vystaveným MUDr. K. C., v ktorom uvedená lekárka potvrdila, že zdravotný stav obvineného neumožňuje účasť na verejnom zasadnutí bez rizika zhoršenia zdravotného stavu. Nálezom z 23. septembra 2019 MUDr. K. C. a Potvrdením o dočasnej pracovnej neschopnosti vystaveným 23. septembra 2019 MUDr. T. K.. Na základe požiadavky obvineného bolo verejné zasadnutie odročené na 15. októbra 2019. Opatrením predsedu senátu krajského súdu z 24. septembra 2019, sp. zn. 1 To 60/2019, bolo podľa § 141 ods. 2 Tr. por. vyžiadané odborné vyjadrenie k zdravotnému stavu obvineného od znaleckej organizácie Inštitút forenzných medicínskych expertíz, s. r. o., Bratislava s cieľom zistiť, či sa obvinený môže zúčastniť verejného zasadnutia dňa 15. októbra 2019 a či jeho zdravotný stav umožňoval účasť na predchádzajúcich verejných zasadnutiach, vrátane požiadavky vyjadriť sa k dôvodnosti práceneschopnosti vystavenej MUDr. K. a k odborným záverom MUDr. K. a MUDr. C.. Zároveň krajský súd prípisom z 24. septembra 2019 vyzval MUDr. K. a MUDr. C. na vyjadrenie, či obvinenému zdravotný stav umožňuje zúčastniť sa verejného zasadnutia 15. októbra 2019 a kedy bude ukončená jeho práceneschopnosť. Podaniami doručenými krajskému súdu 2. októbra 2019 a 4. októbra 2019 lekárske oznámili, že sa momentálne nevedia vyjadriť k ďalšej účasti na verejných zasadnutiach. Osobným podaním uskutočneným dňa 11. októbra 2019 na krajskom súde obvinený požiadal o ospravedlnenie neúčasti na verejnom zasadnutí 15. októbra 2019 a nesúhlasil, aby sa vykonalo v jeho neprítomnosti. Svoj zdravotný stav dokladoval Potvrdením o zdravotnom stave z 11. októbra 2019 vystaveným MUDr. T. K., v ktorom lekárka potvrdila, že obvinený bol do 8. októbra 2019 hospitalizovaný a na základe odporúčania MUDr. A. bol ponechaný v práceneschopnosti s ďalšou kontrolou 30. októbra 2019. Podľa vyjadrenia lekárky zdravotný stav obvineného neumožňuje účasť na

verejnom zasadnutí 15. októbra 2019 bez rizika závažného zhoršenia zdravotného stavu. Dňa 14. októbra 2019 bolo krajskému súdu doručené Odborné vyjadrenie znaleckej organizácie Inštitút forenzných medicínskych expertíz s. r. o. z 11. októbra 2019, č. 359/2019, z ktorého vyplynul záver, že prezentovaný zdravotný stav obvinenému neumožňoval zúčastniť sa na predchádzajúcich verejných zasadnutiach. Vo vzťahu k verejnému zasadnutiu 15. októbra 2019 bolo poukázané na absenciu medicínskeho dôvodu neúčasti na ňom, pokiaľ nedôjde v čase pojednávania k akútnemu zhoršeniu evidovaných symptómov. S ohľadom na uvedené bol termín verejného zasadnutia predsedom senátu zmenený na deň 12. novembra 2019. Opatrením predsedu senátu krajského súdu zo 14. októbra 2019, sp. zn. 1 To 60/2019, bolo podľa § 141 ods. 2 Tr. por. vyžiadané ďalšie odborné vyjadrenie k zdravotnému stavu obvineného od znaleckej organizácie Inštitút forenzných medicínskych expertíz, s. r. o. Bratislava s cieľom zistiť, či zdravotný stav obvinenému umožňuje zúčastniť sa verejného zasadnutia 12. novembra 2019 a či mu ho umožňoval dňa 15. októbra 2019, a to po komplexnom preverení zdravotného stavu obvineného, v lehote do 11. novembra 2019. Dotknutá znalecká organizácia podaním doručeným krajskému súdu 11. novembra 2019 však oznámila, že priemerná doba vypracovania takéhoto posudku je 6 až 12 mesiacov od prevzatia spisu, a pre prípad nepredĺženia stanovenej lehoty na jeho vypracovanie v zmysle uvedeného organizácia požiadala o ustanovenie iného znalca v danej veci. Podaním doručeným krajskému súdu 11. novembra 2019 obvinený požiadal o ospravedlnenie neúčasti na verejnom zasadnutí, nesúhlasil, aby sa vykonalo v jeho neprítomnosti, a predložil Potvrdenie o zdravotnom stave vystavené 11. novembra 2019 MUDr. T. K., v ktorom lekárka potvrdila, že obvinenému zdravotný stav neumožňuje zúčastniť sa verejného zasadnutia bez rizika závažného zhoršenia jeho zdravotného stavu. Vysvetlila, že obvinený absolvoval vyšetrenie u MUDr. C., ktorá ho ponechala práceneschopného do najbližšej kontroly dňa 22. novembra 2019. Následne dňa 12. novembra 2019 bola telefonicky krajským súdom vyzvaná MUDr. C., aby sa vyjadrila, či zdravotný stav obvineného umožňuje zúčastniť sa verejného zasadnutia v rovnaký deň. Lekárka súdu oznámila, že zdravotný stav jej pacienta umožňuje účasť bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu alebo nebezpečenstva rozšírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby. V rovnaký deň bol telefonicky oznámený MUDr. K. záver MUDr. C. a obvinenému bolo telefonicky oznámené, že súd neakceptuje jeho ospravedlnenie neúčasti na verejnom zasadnutí a že verejné zasadnutie bude v tento deň vykonané. Na verejnom zasadnutí dňa 12. novembra 2019 krajský súd prijal uznesenie o vykonaní zasadnutia v neprítomnosti obvineného s tým, že ospravedlnenie neúčasti z 11. novembra 2019 nepreukazuje taký zdravotný stav obvineného, výsledkom ktorého by bolo zhoršenie stavu v prípade účasti na zasadnutí. Táto skutočnosť podľa neho vyplynula z obsahu úradných záznamov z 12. novembra 2011 i z obsahu odborného vyjadrenia z 11. októbra 2019. Krajský súd preto verejné zasadnutie vykonal bez prítomnosti obvineného a vo veci vydal konečné rozhodnutie.

Najvyšší súd hodnotí vyššie popísaný postup krajského súdu ako plne súladný so zákonom, keď tento po viacerých neúspešných pokusoch o uskutočnenie verejného zasadnutia v dôsledku zdravotného stavu obvineného využil všetky dostupné možnosti na to, aby vec bolo možné v primeranej lehote, v súlade so základnými zásadami trestného konania rozhodnúť. Svoj postup riadne odôvodnil a vykonanie verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného, keď neakceptoval ospravedlnenie jeho neúčasti na ňom, oprel o vyjadrenie zodpovednej lekárky a o odborné vyjadrenie znaleckej organizácie, čo je potrebné považovať za postačujúce. Zisťovanie aktuálneho zdravotného stavu obvineného telefonicky, v deň kedy sa verejné zasadnutie malo vykonať, považuje dovolací súd za adekvátne a zodpovedajúce všetkým okolnostiam danej veci a individuálnemu prístupu k nim, obzvlášť keď sa opakované žiadosti obvineného o odročenie verejného zasadnutia (od pridelenia veci krajskému súdu dňa 22. júla 2019 do jeho rozhodnutia 12. novembra 2019, t. j. za takmer 4 mesiace spolu štyrikrát) dovolaciemu súdu javia zo širšieho uhla pohľadu ako obštrukčné a účelové, o čom svedčí aj ich podávanie s krátkym (spravidla jednodňovým) časovým odstupom od plánovaných termínov verejného zasadnutia, bez akýchkoľvek návrhov na ďalší postup vo veci z hľadiska danej situácie (napr. navrhnutím iného vhodného termínu verejného zasadnutia, eventuálne realizáciou práv prostredníctvom obhajcu, písomným formulovaním prípadných návrhov). Dovolací súd si je vedomý významu práva obvineného súvisiaceho aj s prítomnosťou na verejnom zasadnutí, treba však dodať, že realizácia tohto (ako aj každého iného) práva by mala byť v prvom rade záujmom samotného obvineného a v zmysle zásady *vigilantibus iura scripta sunt* (t. j. práva patria len bdelym, teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ich ochranu a výkon) je možné uzavrieť, že

riziko nedôvodnej nečinnosti znáša v tomto prípade obvinený, osobitne ak na odvolacie konanie dal podnet on sám. Dovolací súd dodáva, že bez ohľadu na zabezpečené lekárske a odborné vyjadrenia je nutné konštatovať, že angína, ktorá už zo svojej podstaty nie je pretrvávajúcou chorobou a je liečiteľná antibiotikami, ani závraty bez ich bližšej špecifikácie a zistenia konkrétnej príčiny (diagnózy), ktorá by pre obvineného v prípade účasti na verejnom zasadnutí znamenala reálne ohrozenie jeho zdravia, nie sú takými dôvodmi, pre ktoré by malo byť verejné zasadnutie neustále odročované bez konkrétnej vízie jeho uskutočnenia a bez rozhodnutia veci v primeranej lehote. Obvinený bol podľa lekárskeho potvrdenia pretrvávajúce ťažkosti hospitalizovaný za účelom podrobnejších vyšetrení, ich výsledky a závery, ktoré by mohli mať vplyv na ďalší priebeh konania a mohli by odôvodniť pokračujúce pretrvávajúce dôvody pre odklad verejného zasadnutia, však neboli krajskému súdu prezentované ani samotným obvineným a nie sú zrejme ani z predložených potvrdení. Závery lekárov o nemožnosti účasti obvineného na verejnom zasadnutí sa v tomto smere dostali do roviny neurčitých odporúčaní, bez ich jasného a adekvátneho zdôvodnenia, o čom svedčí aj iné stanovisko MUDr. C. z 12. novembra 2019. Navyše treba upresniť, že lekárom potvrdenú práceneschopnosť nemožno stotožňovať s nemožnosťou obvineného zúčastniť sa verejného zasadnutia vyplývajúcou z aktuálneho zdravotného stavu, inými slovami ak je obvinený práceneschopný z určitých dôvodov, neznamená to automaticky, že jeho zdravotný stav mu neumožňuje ani účasť na verejnom zasadnutí, ako to nesprávne dával do súvislosti obvinený vo svojom dovolaní.

Dovolací súd má za to, že podmienky pre vykonanie verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného podľa § 293 ods. 5 Tr. por. boli splnené, keďže obvinenému bolo riadne a včas doručené upovedomenie o verejnom zasadnutí a súčasne bol poučený o možnosti konania v jeho neprítomnosti, pričom svoju neúčasť na verejnom zasadnutí hodnoverne neospravedlnil (§ 293 ods. 8 Tr. por.). Krajský súd v Žiline preto správne konal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d), a teda ani podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. naplnený nebol.

Najvyšší súd dospel k záveru, že v rozsahu námietok obvineného nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., a preto ho podľa § 382 písm. c) Tr. por. na neverejnom zasadnutí ako nedôvodné jednomyselne odmietol.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.